

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE—DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—ECONOMIE POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ SUB CONDUCEREA D-lor

C. G. DISSESCU

V. ATHANASOVICI, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI,
N. POLIZU-MICȘUNEȘTI, C. HAGI-THEODORAKY

SILIU RĂDULESCU

SECRETAR DE REDACȚIE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU

REDACTOR-ADMINISTRATOR

Ioan D. Neagu-Negrilești.—*Care-i domiciliul obștilor de moșneni?*

Jurisprudența Română.—*Inalta Curte de Casație și Justiție, secția I.*—Arendare.—Suprafață expropriată pentru utilitate națională.—Reziliere.—Legea agrară. (D. Sintescu cu Apostol Petrescu.)

Curtea de Apel din București, secția IV.—Inchiriere.—Plata chirlei.—Prelungirea termenului.—Dispozițiile legii din 13 Aprilie 1922. („Viața Românească” S. A. cu A. Micu Alcalay și alți).

Curtea de Apel din Craiova, secția I.—Minoritate.—Avere în care iau parte și minorii.—Împărțeală.—Dacă poate fi făcută prin transacție. (Constanța Stelian, ca tutori a minorilor Hobeanu.)

Tribunalul Ilfov, secția I. Com.—Prescripție.—Dacă e de ordine publică.—Dreptul părților de a renunța la prescripție.—Cărăușie.—Acțiuni derivând din contractul de transport. (Fabian Silberman cu Direcția C. F. R.)

S. D. Postelnicu.—*Bibliografie.*

Care-i domiciliul Obștilor de Moșneni?

Am depus la Ministerul de Domenii din partea moșnenilor din Găurile Putna, o petițiune prin care ceream să se aprobe ca această obștie să țină adunările anuale și cele extra-ordinare sub prezidarea judecătorului respectiv al obștiei—al comunei de reședința al moșnenilor—iar nu sub președinția judecătorului de la Ocolul respectiv al proprietății. Moșnenii din Comuna Găurile din circumscripția judecătoriei ocol. Vidra s'au constituit în Obștie de moșneni conform art. 29 și urm. din codul silvic înaintea comisiunii de constituire de pe lângă judecătoria Năruja. Deciziunea comisiunii a trecut prin apel și recurs, rămânând definitivă, iar obștia și-a întocmit anul trecut așezământul obștesc alegând reprezentant legal de conducere.

Potrivit necesităților și legii silvice, obștia trebuie să se convoace în adunare sub președinția judecătorului. Până acum obștenii erau convocați tocmai la Năruja sub președinția judelei locului proprietății.

Distanța de la Găuri la Năruja fiind de 20 Km. și între aceste sate nefiind drumuri și nici chiar cărări

nici odată obștia n'are putința a-și spune cuvântul asupra intereselor ei. E un caz cu adevărat ciudat a pleca de lângă judecătoria Vidra—judecătoria moșnenilor—și a merge prin văi, ape și dealuri la altă judecătorie spre a hotărâ asupra treburilor obștești. Legiuitorul silvic tratează în secția II a acestei legi dispozițiunile legale privitoare la exploatarea pădurilor, modalitatea administrării bunului obștesc, drepturile și obligațiunile reprezentanței legale.

În îndeplinirea tuturor actelor privitoare la bunul devălmășiei, obștia este pusă sub tutela judelei de ocol. Întrebarea al carei răspuns căutăm al afla este: care-i judecătorul competent? Judecătorul proprietății sau judecătorul Obștiei?

În art. 40 al. e. din codul silvic stă scris: «Întrunierea va avea loc în ziua și locul fixat de administratori». Iată dar că legiuitorul a lăsat administratorilor obștiei facultatea de a fixa ei locul de adunare a obștiei. Iar în art. 43 se mai spune: „Toate întrunirile se prezidează de judele de ocol respectiv».

Care-i domiciliul unei obști? În legea excepțională a codului silvic nu găsim alt-ceva privitor la această chestiune de cât art. 29 care însărcinează cu adunarea datelor privitoare la constituirea obștilor pe judele locului bunului obștesc. Era necesar ca lucrările acestea pregătitoare să se facă la judecătoria bunului, ba chiar la Primăria comunei în raza căreia e situat bunul, întrucât numai lucrând acolo poți avea elemente de apreciere mai exacte privitoare la suprafață, hotare, etc. De oare-ce legiuitorul în art. 40 și 43 nu mai vorbește de judecătoria locului imobilului ci de judecătorul respectiv, înseamnă că dispozițiunile art. 29 sunt de excepție și dispozițiunile articolelor următoare sunt în spiritul dreptului comun. Caracterul juridic al unei obști întocmită conform legii silvice este discutat. Părerea majorității autorilor este că obștia nu-i persoană morală nici de drept public nici de drept privat. După această părere obștia ar fi comunitate, care există prin

voința legii și chiar fără voia comuniștilor. Sub punctul de privire al fixării domiciliului nu ne interesează dacă obștia e persoană morală sau comunitate, căci „domiciliul unei persoane juridice este acolo unde această persoană își are centrul administrației sale” (art. 96 c. civ.).

Domiciliul determină competența în materie personală și mobilă. Faptul că administrația obștiei să aleagă mandatar, să depună conturi de socoteli, să hotărască apărarea în procese, e un drept de natură personală mobilă. Se va zice că articolul 96 c. civ. vorbește de domiciliul unei persoane juridice și obștia-i lipsită de această calitate.

La aceasta răspund că obștia nefiind persoană morală, este comunitate, este o societate civilă neregulată ca și societățile în participație. Nimeni nu contestă că domiciliul unei societăți în participație, a societăților civile și a societăților comerciale neregulate constituite este altul de cât domiciliul fixat prin statute sau domiciliul persoanelor fizice componente.

În statutul obștiei Mtelui Condratul din comuna Găurile, în așezământul ei format în spiritul art. 38 c. silv. e scris că domiciliul obștiei și al majorității moșnenilor este în comuna Găurile, iar nu în altă comună. Obștia se citează în justiție la comuna Găurile nu în altă parte. Urmează deci că obștia nu va putea avea alt domiciliu decât acel al majorității moșnenilor, domiciliu din așezământul obștesc, și că judecătorul respectiv despre care se vorbește în art. 43 nu poate fi altul de cât judecătorul de la judecătoria circumscripției Obștiei. Consiliul de administrație când convoacă obștia în conformitate cu art. 40 c. silv. are facultatea a convoca la primăria comunei obștiei sau în pretoriul judecătoriei obștiei, ținând seama că-i mai lesne să-i duci un judecător într-o comună de cât să duci sute de oameni bolnavi și bătrâni la o judecătorie. Tutela judecătorului de ocol instituită de legea silvică trebuia privită ca o măsură de siguranță, un obstacol în exercițiul drepturilor moșnenilor.

Ioan D. Neagu-Negrilești
Avocat

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Secția I

Audiența de la 23 Iunie 1922

Președintele D-lui G. V. Buzdugan, președinte

D. Sintescu cu Apostol Petrescu

ARENDAȘ — SUPRAFAȚĂ EXPROPRIATĂ PENTRU UTILITATE NAȚIONALĂ — DEPĂȘIREA COTEI DE 25% DIN ÎNTINDEREA MOȘIEI AREN-

DATE. — FACULTATEA DE A CERE REZOLUȚIUNEA ARENDAȘULUI. — DACĂ NECESITĂ DAREA VREUNUI CONGEDIU. — ART. 30 DIN LEGEA AGRARĂ.

ARENDAȘ — REZILIEREA CONTRACTULUI PENTRU MOTIV DE EXPROPRIERE A UNEI ÎNTINDERI CE DEPĂȘEȘTE COTA DE 25%. — DACĂ E NECESAR CONGEDIUL. — ART. 30 DIN LEGEA AGRARĂ. — DACĂ SUNT APLICABILE DISPOZIȚIUNILE ART. 1436 ȘI 1443 C. CIV.

1. Dispozițiunile art. 30 din legea agrară care prevede atât pentru proprietar cât și pentru arendaș dreptul de a cere rezoluțiunea contractului de arendă, atunci când prin expropriere s'a luat o suprafață ce depășește 25% din întinderea totală a moșiei, nu condiționează exercițiul acestei facultăți de necesitatea vreunei declarațiuni de congediu din partea părții care solicită justiției rezoluțiunea contractului.

2. Dispozițiunile art. 1436 și 1443 C. civ. prevăzând cazuri speciale în care un contract de închiriere sau arendare poate lua sfârșit conform convențiunei exprese sau tacite a părților și în condițiuni implicit consimțite, nu pot fi aplicate și la cazurile în care e vorba de rezoluțiunea autorizată de art. 30 din legea agrară.

No. 689. — Casată, în urma recursului făcut de D. Sintescu, decizia No. 59/922 a Curții de apel București s. III-a, dată în proces cu Apostol Petrescu.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier I Stambolescu.

Curtea deliberând,

Asupra recursului făcut de Dimitrie Sintescu în contra deciziunei No. 59/922 a Curții de apel București, s. III, dată în proces cu Apostol Petrescu pentru reziliere de contract de arendare.

Văzând motivele de casare astfel formulate:

„I. Violarea art. 30 din legea agrară care acordă proprietarilor ca și arendașilor de altfel facultatea de a cere rezilierea contractului de arendare, fără nici un fel de pretențiune și fără să impie celui care vrea să uzeze de această facultate, vr'o obligațiune de a da congediu sau alte condițiuni”.

„II. Greșită interpretare și aplicare a art. 1443 C. civ. intrucât ipoteza imaginată de acest articol nu are nimic comun cu cadrul speței, unde legiuitorul agrar din 1918 și 1921 a înțeles să facă „tabula rasa” peste drepturile de proprietate garantate altădată prin Contestație, dând în schimb proprietarului expropriat, ca o slabă consolăție, facultatea de a cere rezilierea contractului de arendare”.

„III. Omisiune esențială, de oarece Curtea socotește aplicarea legii agrare ca inutilă față de dispozițiile dreptului comun, deși m'am apărat susținând aplicațiunea acelei legi”.

Având în vedere deciziunea supusă recursului din care rezultă că recurentul, proprietar al moșiei Sidiu din jud. Buzău, a cerut Trib. Buzău să admită, pe temeiul art. 30 din legea agrară, rezilierea contractului de arendare dintre dânsul și intimat cu privire la această moșie, pe motivul că i s'a expropriat o suprafață de peste 25% din moșie.

Că această acțiune a fost respinsă de Curtea de fond ca prematură; că pentru a da această soluțiune Curtea de fond motivează că rezilierea a fost cerută în mod intempestiv, fără a se acorda un termen înainte de concediu;

Că este locul a se aplica și în acest caz de reziliere dispozițiunile art. 1443 cod. civ., care impune cumpărătorului ce voește a uza de facultatea prevăzută în contract, de a rezilia arendarea, obligațiunea de a vesti pe arendaș cu un an înainte; că, în speță, acțiunea fiind intentată în Noembrie 1921, după ce arendașul făcuse toate muncile de toamnă, rezilierea pentru anul agricol 1922, este prematură.

Că, prin această soluțiune, recurentul susține că Curtea de Apel a violat dispozițiunile art. 30 din legea agrară, care nu obligă la darea unui concediu într'un termen anumit, cu ocazia cererii de rezoluțiune și că tot odată, Curtea a aplicat în mod greșit în această materie art. 1443 din codul civil.

Considerând că art. 30 din legea agrară prevede dreptul atât pentru proprietar cât și pentru arendaș de a cere rezoluțiunea contractului de arendă, atunci când prin expropriere, s'a luat o suprafață ce depășește 25% din întinderea totală a moșiei.

Că, astfel, legea creiază aci o nouă cauză de rezoluțiune bazată pe faptul exproprierei unei anumite suprafețe de moșie, pe lângă cauzele ordinare de rezoluțiune prevăzute de dreptul comun.

Că, legea agrară nu condiționează însă exercițiul facultății de a cere rezoluțiunea de necesitatea unui concediu, adică a facerei unei declarațiuni într'un anumit termen și prin care partea care solicită justiției rezoluțiunea, să fi încunostințat în prealabil pe cealaltă parte despre voința sa de a pune sfârșit contractului dela o epocă arătată.

Că, dealtfel, această formalitate și chiar o simplă punere în întârziere nu este cerută nici în cazurile de rezoluțiune după normele dreptului comun.

Că, singura favoare recunoscută arendașilor este aceea din art. 153 din legea agrară, prin care, pentru a înlătura nesiguranța cultivatorilor rezultând din a doua expropriere și a-i încuraja în interesul producțiunii, se prevede că pentru anul agricol 1921-1922, pământurile expropriabile conform acestei legi se vor cultiva de actualii deținători, dacă până la 15 August 1921 nu va fi intervenit o hotărâre definitivă de expropriere.

Că, în ce privește pământurile expropriate pe temeiul decretului-lege No. 3697/918, ratificat prin legea agrară, părțile contractante fiind prevenite de dispozițiunile acestei legi, publicate în Monitorul Oficial la 17 Iulie 1921, despre posibilitatea rezoluțiunii contractului lor de arendă pe anul agricol următor, nu s'a mai crezut necesar și de aceia legea

nu acordă nici un termen pentru rezoluțiunea contractului pe temeiul exproprierei din trecut.

Că, în aceste condițiuni, nu se poate admite că cu ocaziunea cererii de rezoluțiune, bazată pe dispozițiunile legii agrare, ar avea să se aplice art. 1436 codul civil, care impune concediul într'un termen anumit în raporturile dintre părțile contractante, atunci numai când contractul lor este fără termen și deci o încunostințare prealabilă despre voința de a sfârși contractul se justifică pentru a se fixa un termen necesar contractului și totodată a nu surprinde pe cealaltă parte.

Că, tot asemenea, nu se poate aplica prin analogie, nici dispozițiunile art. 1443 după care cumpărătorul unui imobil închiriat ori arendat, dacă voește a beneficia de clauza din contract ce autoriză rezilierea în caz de vânzare, trebuie să încunostințeze despre aceasta într'un termen dat pe chiriaș sau arendaș, căci ambele aceste texte de lege din codul civil prevăd cazuri speciale în care un contract de închiriere sau arendare poate lua sfârșit conform convențiunei exprese sau tacite a părților, în condițiuni implicit consimțite și nu pot fi aplicate la cazurile în cari e vorba de rezoluțiunea autorizată de legea agrară, care nu impune această formalitate, după cum nu s'a aplicat nici în ipoteza unei cereri de rezoluțiune după dreptul comun.

Că, așa fiind, Curtea de apel numai prin violarea atât a art. 30 din legea agrară și greșita aplicațiune a art. 1443 a respins cererea de rezoluțiune ca prematură și din acest punct de vedere recursul este neîntemeiat.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

Secția IV a

Audiența de la 28 Iunie 1922

Președenția D-ului C. Romano, Președinte

„Viața Românească”, Societate Anonimă, cu A. Micu Alcalay și alții
 ÎNCHIRIERE.—PLATA CHIRIEI.—DISPOZIȚIA DE PRELUNGIRE PREVĂZUTĂ DE LEGEA DIN 13 APRILIE 1922.—DACĂ SE APLICĂ ȘI CONTRACTELOR ÎN CURS DE REZILIERE.

Dispoziția de prelungire a plății chiriei prevăzută de art. 1 al. 7 din legea dela 13 Aprilie 1922, în termen de o lună dela promulgarea acestei legi, se aplică și contractelor în curs de executare încheiate sub imperiul decretelor-legi anterioare.

No. 148.—Admis apelul făcut de «Viața Românească», Societate Anonimă, contra sentinței civile No. 310 din 9 Mai 1922 Trib. Ilfov, secția II C. c. în proces cu A. Micu Alcalay și alții.

Au pledat pentru societatea apelantă d-l avocat D. Mazilu, și pentru intimaiți d-l avocat Chefner.

Curtea,

Asupra apelului făcut de „Viața Românească” Societate Anonimă, în contra sentinței civile No. 310/922 a Trib. Ilfov s. II C. c. prin care admitându-se acțiunea ce i s'a intentat de Rebeca Dr. Landau, Ernestina Dr. Sperling și Micu Alcalay, s'a reziliat închirierea intervenită între aceștia și societatea apelantă prin actul de transacție vizat de Administrația Financiară a Capitalei sub No. 95473/922 acordându-le intimaiților și 200 lei cheltueli de judecată.

Având în vedere susținerile orale și concluziunile scrise ale părților, cum și actele aflate în dosarul cauzei.

Având în vedere că rezultă în fapt din aceste acte, că intimații Rebeca Dr. Landau, Ernestina Dr. Sperling și A. Micu Alcalay, proprietarii imobilului din București, str. Matei Milo No. 6, închiriat societății apelante cu tranzacția sus arătată, au cerut rezilierea ei pe motiv că deși prin transacție s'a stabilit că plata chiriei este portabilă la domiciliul D-rului Landau din București, Calea Rahovei No. 109, mandatul intimaiților, și că este prevăzută sub sancțiunea pactului comisoriu expres de reziliere, totuși apelanta societate n'a plătit fix în ziua de 1 Martie 1921 câștiul de chirie de 40.000 lei pentru semestrul 23 Aprilie 1922-26 Octombrie 1922.

Că, apelanta s'a opus la reziliere susținând că conform art. 1 din legea din 13 Aprilie 1922, era în drept a face plata acestei rate de chirie până în termen de o lună dela promulgarea acestei legi, că suma fiind consemnată la Casa de depuneri sub recipisa No. 11321 din 3 Aprilie 1922 și făcând și formalitățile prescise pentru înlocuirea ofertei reale în aceeași zi, deci în lăuntrul termenului prescrist de art. 1 din legea din 13 Aprilie 1922, acțiunea de reziliere este neîntemeiată.

Având în vedere că nici intimații nu contestă valabilitatea formelor de consemnarea chiriei efectuată de apelantă și că consemnarea ei a avut loc în lăuntrul termenului dela data promulgării noiei legi, susțin însă că dispozițiunea din art. 1 din legea din 13 Aprilie 1922 nu este aplicabilă în speță, că referindu-se numai la contractele expirate și prelungite prin acea lege, la care se referă toate dispozițiunile ei, dar nicidecum la contractul în discuție care este în curs de executare până la 26 Octombrie 1930, și de care legea nu se ocupă.

Având în vedere că, potrivit art. 1 al. I din legea alcătuită în 1922 cu privire la prelungirea contractelor de închiriere, se prelungesc de drept toate contractele de închiriere, sau acelea al căror obiect principal îl formează clădirea, scrise sau verbale, al

căror termen expiră la 6 Maiu (23 Aprilie st. v. 1922), cele care expiră în cursul acestui an, cum și cele în curs de executare încheiate sub imperiul decretelor-legi anterioare, impunându-se însă un anumit spor de chirie.

Având în vedere că, în baza al. 7 al aceluiași articol, chiria pentru semestrul Aprilie 1922 va putea fi valabil plătită în termen de o lună de la promulgarea acestei legi.

Având în vedere că problema este, dacă această prelungire a termenului plății se aplică și la contractele în curs de executare încheiate sub imperiul decretelor-legi

Considerând că prin a 3-a categorie de contracte prevăzute în al. I, adică contractele în curs de executare încheiate sub imperiul decretelor-legi, legiuitorul n'a putut înțelege decât contractele care sunt încheiate sub imperiul decretelor-legi care nu expirau până la 6 Maiu 1923 și nici la acea dată, ci la altă dată pasterioară, căci dacă ar fi expirat mai înainte nu era nevoie de o mențiune specială pentru ele întrucât erau cuprinse în primele două categorii enumerate de acel text.

Că, deci, față de ele nu poate fi vorba de prelungire până la 6 Maiu 1923, pentru că ele expirând peste această dată, n'au nevoie de prelungirea acordată de lege, considerând că dacă dispoziția de prelungire nu este aplicabilă acestor contracte, înscrierea lor în al. I trebuie să aibă alt efect, căci nu este de admis că legiuitorul a înscris texte menite să n'aibă nici o aplicație practică și în totul cazul nu se poate înălătura ca inutil un text până nu se dovedește pe deplin această inutilitate.

Considerând că chiar în art. 1 sunt 2 dispozițiuni care dau naștere discuțiunei dacă sunt aplicabile și acestei a 3-a categorie de contracte, dispozițiunea privitoare la sporul de chirie și dispozițiunea referitoare la epoca plății pe semestrul Aprilie 1922.

Că, lăsând de o parte chestiunea sporului care nu se discută în speță, este de văzut dacă se aplică cea l'altă dispozițiune în privința plății.

Considerând că textul al. 7 citat mai sus, este absolut general, fără nici o restricțiune sau excepțiune, că de nicăieri nu rezultă că pentru aplicarea lui s'ar face vre-o distincțiune între cele trei categorii de contracte, arătate la începutul articolului din care face parte și acest aliniat.

Că, prin urmare, nu este nici un motiv să nu'l aplicăm și contractelor din a 3-a categorie.

Că, tocmai pentru a beneficia de această prelungire a termenului de plată s'a înscris în al. I și aceste contracte.

Că, această interpretare corespunde și împrejurărilor în care s'a alcătuit legea când era o mare nesigu-

ranță în privința situației părților și era foarte natural ca legiuitorul pentru a înlătura cât mai multe neînțelegeri să acorde favoarea de a plăti chiria în termen de o lună dela promulgarea legii și chirișilor, care aveau contractele încheiate sub imperiul decretelor-legi și care nu expirau până la sau la 6 Mai 1923.

Că, în cazul de față, consemnarea chiriei făcută de societatea „Viața Românească” în lăuntru termenului prescris de art. 1 din legea din 13 Aprilie 1922 fiind valabilă, apelul său este fundat și urmează a fi admis, respingându-se ca ne fundată acțiunea de reziliere.

Apreciind și asupra cheltuelilor de judecată cerute de apelantă, le fixează la suma de 300 lei.

Pentru aceste motive, admite apelul făcut de „Viața Românească”, etc.

Semnați: Const. Romano, Gr. Conduratu, Adrei Rădulescu.

CURTEA DE APEL DIN CRAIOVA

Secția I

Audiența dela 20 Septembrie 1922

Președenția D-lui P. Patriciu, Consilier

Constanța Stellan ca tutore a minorilor Hobeau

MINORITATE.—AVERE ÎN CARE AU PARTE ȘI MINORII.—ÎMPĂRTEALĂ.—
DACĂ POATE FI FĂCUTĂ PRIN TRANZAȚIE.—ART. 411, 412 ȘI 413
C. CIVIL.

Dacă prin art. 413 C. civil se permite tutorilor de a precurma prin tranzacțiune pricini atinșătoare de interesul minorilor cu îndeplinirea formalităților speciale prevăzute, din această dispozițiune nu poate să rezulte că și împărțeala unei averi în care au parte și minorii să se poată face prin tranzacțiune, căci este inadmisibil ca prin art. 413 legiuitorul să fi înțeles a desființa indirect și imediat dispozițiunile precedente din art. 411 și 412 potrivit cărora împărțeala averilor în care au parte și minorii nu poate fi făcută de cât înaintea Tribunalului și cu formele anume prevăzute de lege.

No. 167. — Respins apelul făcut de către Constanța Stellan în calitate de tutore legală a minorilor rămași pe urma defunctului Hobeau în contra jurnalului Tribunalului Gorj S. II. No. 5384 din 1922.

Curtea,

Asupra apelului făcut în termen de Constanța Stellan cu domiciliul în Craiova, Str. Gloriei No. 7, în calitate de tutore legală a casei def. P. Hobeau, în contra jurnalului Tribunalului Gorj, secția II, No. 5384 din 17 Iunie 1922.

Văzând menționatul jurnal și actele din dosar.

Ascultând pe apelantă prin avocatul său în susțineri și pe D-l Procuror în concluziuni.

Având în vedere că, în speță, este cererea făcută la prima instanță de apelantă, care are de obiect ca pe baza avizului a trei juriconsulți numiți de Parchetul Tribunalului Gorj să se omologe avizul consiliului de familie al casei def. P. Hobeau și să fie autorizată numita în calitate de tutore ca pentru și în numele fiicelor sale minore să consimtă la partajul tranzacțional în spiritul unui proiect de act ce a depus cu privire la succesiunea rămasă minorilor pe urma defuncțiilor Mihail și D. Obeanu.

Având în vedere că Trib. Gorj, secția II, prin jurnalul său No. 5384 din 17 Iunie 1922 a respins de la omologare avizul consiliului de familie al casei def. P. Hobeau, urmând ca tutore să ia calea legală pentru efectuarea partajului și eșirea din indiviziune a averii care interesează pe minori potrivit art. 411 și 412 din codul civil.

Având în vedere că tutore făcând apel în contra acestei încheeri, susține în instanță că în conformitate cu dispozițiunile art. 413 cod civil, tutorii pot consimți cu respectarea unor anumite formalități a face partaj tranzacțional în numele minorilor și pentru bunurile lor, ori de câte ori sunt pendinte pricini cu privire la interesele minorilor sau când e vorba să se preîntâmpine eventuale pricini.

Considerând că, după dispozițiunile art. 411 și 412 din codul civil, ori ce operațiuni cari au de obiect evaluări și împărțiri de averi în cari fac parte și minorii sau interzișii, trebuie să se facă înaintea Tribunalului respectiv, cu îndeplinirea formelor speciale prevăzute de lege, căci ori cum ar fi alt-fel îndeplinite rămân nelegale.

Considerând că, în vederea unor asemenea dispozițiuni, este evident că împărțeala atingătoare de averea minorilor sau interzișilor nu se poate face nici prin îndeplinirea formalităților de tranzacțiune, căci dacă s'ar permite asemenea mod de procedare atunei s'ar putea foarte ușor și foarte adeseori eluda precauțiunile speciale ce legea le-a prevăzut pentru garantarea intereselor celor incapabili, desființându-se ast-fel indirect o măsură privitoare la ordinea și interesul public, ceia-ce nu este admisibil.

Considerând că, dacă prin art. 413 din codul civil se permite tutorilor de a precurma prin tranzacțiune pricini atingătoare de interesul minorilor cu îndeplinirea formalităților speciale prevăzute, din această dispozițiune nu poate să rezulte că și împărțirea de averi în care și minorii fac parte, se poate face prin tranzacțiune, căci este inadmisibil că prin citatul art. 413 legiuitorul să fi înțeles a desființa indirect și imediat dispozițiunile precedente din art. 411 și 412, ci desigur a înțeles că tranzacțiunile se pot

face de tutori numai atunci când există contestații uni de drepturi între minori cu alte persoane, iar nu și atunci când drepturile le sunt necunoscute și urmează numai de a și deosebi și lua partea lor din o avere indiviză.

Considerând că controlul și aprecierea consiliului de familie, exprimate prin avizul său, cu ocaziunea efectuării tranzacțiilor relative la împărțirea atin-gătoare de averea minorilor, nu poate să înlocuiască formalitățile ce legea a crezut necesar de a le pre-vede special pentru asigurarea intereselor celor in-capabili la cazuri de asemenea operațiuni, căci pre-scrierea acelor formalități este imperativă, iar nu facultativă.

Că, așa fiind, bine tribunalul a respins de la omo-logare avizul consiliului de familie, urmând ca tuto-aria să ia calea legală pentru efectuarea partajului și esirea din indiviziune potrivit art. 411 și 412 cod. civil și prin consecință apelul fiind nefundat ca atare cată a fi respins.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier D. T. Alexiu, de acord cu concluziunile d-lui procu-ror, respinge apelul.

Semnați: P. Patriciu, G. A. Cristof, D. T. Alexiu

TRIBUNALUL ILFOV S. I Comercială

Audiența de la 8 Iunie 1922

Președenția D-lui Aurel Lerescu, președinte

Fabian Silberman cu Direcția C. F. R.

PRESCRIPTIE. — DACĂ E DE ORDINE PUBLICĂ. — DREPTUL PĂRȚILOR DE A RENUNȚA LA PRESCRIPTIE. — ART. 1841 C. CIVIL.

PRESCRIPTIE. — RENUNȚAREA PĂRȚILOR. — LIPSA CARACTERULUI DE ORDINE PUBLICĂ. — ART. 1838 ȘI 1841 C. CIVIL.

PRESCRIPTIE. — CARACTERE DE ORDIN PRIVAT. — DREPTUL PĂRȚILOR DE A PRELUNGI TERMENUL PRESCRIPTIEI. — ART. 1838 ȘI 1841 C. CIV. CĂRĂUSIE. — PRESCRIPTIA ACȚIUNILOR DERIVÂND DIN CONTRACTUL DE CĂRĂUSIE. — ART. 956 C. COMERCIAL ȘI ART. 80 DIN REGULAMENTUL DE TRANSPORTUL C. F. R.

1. Prescripțiunea nu este de ordine publică, de oare-ce părțile pot să renunțe potrivit art. 1841 C. civ., fie tacit, fie expres la o prescrip-ție deja împlinită.

2. Cu toate că art. 1838 din Codul civil o-prește pe părți să renunțe la prescripție mai înainte de îndeplinirea ei, însă această dispozi-ție nu imprimă acestui mod de liberațiune sau de dobândire a proprietății caracterul de ordine publică.

3. Din moment ce prescripțiile au caracter de ordin privat, nimic nu se opune ca părțile

să prelungească prin convenție termenul fixat de lege pentru împlinirea prescripției, după cum se poate micșora prin convenție acest termen.

4. Dispozițiunile art. 1838 din Codul civil nu pot mărgini dreptul părților la prelungirea ter-menului de precripție prevăzut de art. 956 C. com. și deci dispozițiunile art. 80 din regula-mentul de transport al C. F. R. care prescrie după un an termenul de intentarea acțiunilor derivând din călcarea convenției de transport nu pot fi considerate ca ilegale pe motiv că sunt contrare art. 956 C. com.

Jurnal No. 7077. — Respins incidentul de prescripție a acțiunei ridicat de Direcția C. F. R. în proces cu F. Silberman.

S'au ascultat D-nii avocați Moldoveanu și St. Stoicescu în susținerea incidentului din partea C. F. R. și St. Antim din partea reclamantului Silberman în combaterea incidentului.

Tribunalul,

Asupra incidentului de prescripția acțiunei ridicat de Direcția C. F. R.

Având în vedere că se pretinde de pârâtă că recla-mantul a pornit acțiunea de față, care are de obiect plata sumei de 42.918 lei și 85 bani, valoatea a parte din mărfurile ce trebuiau transportate de căile ferate de la Brăila la București și care au fost furate în stația Chitila triaj, după expirarea termenului de 6 luni, prevăzut de art. 956 C. com., așa că acțiunea ar urma să fie respinsă ca prescrisă.

Având în vedere cele zise de părți în susținerea și combaterea acestui incident, actele și lucrările aflate în dosar.

Având în vedere că, potrivit articolului menționat, acțiunea în contra cărăușului derivând din contractul de transport se prescrie prin trecerea termenului de 6 luni.

Având în vedere că nu se contestă de reclamant că a pornit acțiunea contra pârâtei după expirarea termenului, însă înainte de împlinirea termenului de 1 an.

A susținut, însă, combatând incidentul de prescrip-ția acțiunei că art. 80 din regulamentul de transport al C. F. R. valabil de la 1 Iunie 1920, promulgat și publicat în Monitorul Oficial cu No. 32 din 15 Mai 1920, îi dă dreptul să ceară despăgubiri pentru călcarea condițiunilor din convenția de transport, în termen de un an din ziua când s'a predat o parte din marfă sau din ziua când a expirat termenul predării, în cazuri de pierderi totale sau întârzieri la predarea mărfurilor.

Direcția C. F. R. a susținut prin reprezentantul său că acest articol contravine dispozițiunilor art. 1838 din C. civ. care e de ordine publică și în consecință

nu poate fi aplicată în speță decât prescripția fixată de lege prin art. 956 din C. com.

Examinând această chestiune, Tribunalul găsește că teoria invocată și susținută de pârâtă nu e aplicabilă în speță pentru următoarele considerațiuni:

Având în vedere că, în principiu, prescripțiunea nu e de ordine publică, de oarece părțile pot să renunțe fie tacit, fie expres la o prescripție împlinită conf. art. 1841 c. civ.

E drept că, art. 1838 din acelaș cod oprește pe părți să renunțe, mai înainte de împlinirea ei, la prescripție, însă această dispoziție nu imprimă acestui mod de dobândire a proprietății sau de liberațiune caracterul de ordine publică.

Această dispoziție a fost luată de legiuitor pentru motive de ordin social, adică de a împedica turburarea drepturilor dobândite printr'o trecere anumită de timp.

A decide alt-fel ar fi să admitem că această dispoziție ar putea avea când caracterul de ordine publică (art. 1838 c. civil), când caracterul de ordine privat (art. 1841).

Lămurită această chestiune, urmează a cerceta dacă părțile pot fixa prin convenție un termen mai mare pentru împlinirea prescripțiunei.

Având în vedere că din moment ce prescripțiile au caracterul de ordin privat, nimic nu se opune ca părțile să prelungească prin convenție termenul fixat de lege pentru împlinirea prescripției, după cum, de alt-fel, toată lumea e de acord, că se poate micșora prin convenție acest termen.

Chiar în teoria acelora care susțin că, potrivit art. 1838 c. civ., nu se poate prelungi termenul de prescripție, se face următoarea distincție: nu e permisă mărirea termenului decât pentru prescripțiile achizitive bazate pe posesie, nu și la cele liberatorii, cum e cea invocată de pârâtă.

Prin urmare, ori cum ar fi privită chestiunea, dispozițiile art. 1838 din c. civ. n'au putut mărgini dreptul părților la prelungirea termenului de prescripție prevăzută de art. 956 c. com. și deci după art. 80 din regulamentul de transport pe C. F. R., cari au fost avute în vedere de părți la încheierea convenției de transport a mărfurilor de manufactură proprietatea reclamantului de la Brăila la București, nu sunt ilegale ca contrare dispozițiilor articolului citat din c. com.

În afară de acestea, direcția C. F. R. nu poate să invoce nulitatea acelui regulament și pentru motivul că prin aceasta s'ar atinge prestigiul și încrederea pe care trebuie să le aibă publicul pentru dispozițiile ce se iau de o autoritate a statului cu respectarea formelor prevăzute de Constituție, și apoi chiar dacă am considera că redacțiunea art. 80 ar fi datorită unei scăpări din vedere, consecințele trebuiesc suportate, nu de particular care s'a conformat în totul convențiunei încheiate și acelei dispozițiuni din regulamentul menționat.

Așa fiind, acțiunea nu e prescrisă întrucât a fost pornită înainte de expirarea termenului de un an prevăzut de art. 80 din regulament, și ca consecință incidentul de prescripția cererii urmează să fie respins ca nefundat în drept.

Pentru aceste motive, respinge incidentul de prescripție a acțiunei.

Semnați: Aurel Lefescu, Const, Cătuneanu.

BIBLIOGRAFIE

Legea asupra Burselor de Comerț adnotată de D-l George Iuliu.

O lucrare de multă utilitate practică și de legiferare. Avocații și magistrații (în special cei de la Camerele Arbitrale) sunt recunoscători D-lui Iuliu.

Este prima lucrare care se face la noi în țară în felul ei. Până acum nimeni n'a socotit că legea Burselor merită să fie comentată. Se mai trăia la noi până în vremea războiului în credința că Bursa, Camerele de Comerț și cele lalte instituții în legătură cu acestea, nu merită atenție, fiindcă se ocupă cu ceiace numiau cei din evul mediu: „Res mobilis, res vilis“.

D-nul Iuliu, un modest funcționar judecătoresc—arhivar la Inalta Curte de Casație, Secția III-a—licențiat în drept, om studios, a adunat întreaga jurisprudență a Inaltei Curți de Casație Secția III-a și a așezat-o sub articolele respective.

Pentru lămurirea mai bine a textelor, a adăugat și debaterile parlamentare, și pentru a face lucrarea completă n'a uitat să adauge și uzurile comerciale ale porturilor Brăila, Galați și Constanța.

Lucrarea D-sale este mult meritorie și are norocul

de a fi mult înaintea unei lucrări cam în felul celei a D-sale care a rămas în cartoane.

Legiuirile comerciale preocupă acum lumea foarte mult: pentru un motiv de ordin general viața economică comercială a luat astăzi o dezvoltare prodigioasă datorită evoluției industriale înaintate, mijloacelor tehnice de informațiuni și locomoțiune și pentru un motiv de ordin special nouă Românilor, care trebuie să împăcăm toate legiuirile din teritoriile noi alipite și acelea din vechiul regat.

Legea Camerilor de Comerț ca și legea Burselor au o vechime care supără necesitățile de astăzi.—Suntem în urmă în această privință.—De aceea vedem agitându-se Camerele de Comerț care solicită o lege nouă cu privire la organizarea lor și o lege nouă a Burselor.

Negustorii în resolvarea litigiilor lor au nevoie de o judecată grabnică „*qui cito dat, bis dat*”,—Negustorul sau industriașul, de altfel toată lumea, vrea o judecată, cât mai grabnică, nu mai putem trăi în formalismul și procedura de astăzi, dacă nu vroim să vătămăm încrederea ce justițiabilii trebuie să aibă în justiție și dacă nu vroim să vătămăm interesele economice ale țării, căci resolvirea mai întârziată sau mai grabnică a unui conflict aduce după sine consecințe de un fel sau de altul în dezvoltarea economică particulară care toate la un loc însumează dezvoltarea economică generală.

Comercianții au găsit mijlocul ca unele litigii să fie rezolvate de Camerele Arbitrale care se compun din judecători cari nefiind magistrați de profesiune judecă și după legi și după uzuri cu o procedură foarte sumară, fără opoziție sau apel, numai cu drept de recurs.

Negustorii ar dori ca mai toate litigiile lor să le deducă înaintea Camerilor Arbitrale.—Art. 46 însă se opune mărghinindu-le competența.—Sunt de exemplu litigiile cu privire la disolvarea și lichidarea societăților, cari cer o soluție grabnică și ar fi nimerit ca ele să poată fi rezolvate de Camerele arbitrale; totuși Inalta Curte de Casație cu drept cuvânt (din punct de vedere juridic) a hotărât că nu intră în competența lor. Iată un desiderat pentru legiuitor.

Referențele nu se pot ordona de Camerele Arbitrale; în ultima vreme Curtea de Casație a hotărât că ele pot ordona ancheta în futurum; există discuție cine

poate ordona sequestrele asigurătoare în legătură cu litigiile deduse în judecata Camerilor Arbitrale; e nevoie de o definiție mai cuprinzătoare a noțiunii „operațiune da bursă”.

Toată lumea comercială vrea să se judece cât mai mult numai în fața Camerei Arbitrale, pentru motivul pur și simplu că poate obține o judecată cu o soluție mai grabnică și mai puțin costisitoare. Străinii sunt alarmați de întârzierea pe care o permite procedura noastră civilă în resolvarea litigiilor și numai puțin sunt alarmați noii conaționali din teritoriile alipite care sunt obișnuiți cu o judecată grabnică și toți cer un „*Schiedsgericht*”, adică judecată prin comisie de arbitrii.

Multe diferende le resolvă părțile, înainte sau după ce au fost deduse în judecată, prin numire de arbitrii cu fixarea modului de judecată prin actul de compromis.

De aceea am avut dreptate când am spus că lucrarea D-lui Iuliu este importantă pentru noi juristii și chiar pentru comercianți, căci ne pune la îndemână tot ceia ce a spus Inalta Curte cu privire la camera arbitrală. Și are și o importanță în legiferarea noastră viitoare, în special la aceia de unificare, căci pune la îndemână jurisconsultilor care se ocupă de această chestiune tot ceia ce s'a spus până acum cu privire la Camerele Arbitrale.

D-nul Iuliu care a publicat și vre-o câte-va articole foarte interesante în această apreciată revistă, tot în legătură cu materia Camerilor Arbitrale, ne promite și îi vom fi foarte recunoscători ca să ne dea și în viitor alte lucrări ale d-sale.

D-sa pentru noi cei care îl cunoaștem este un jurist instruit, sobru, modest și va face bine dacă va îmbrățișa cariera magistraturei unde de sigur că va putea într'adevăr să pună în valoare însușirile d-sale.

S. D. Postelnicu

Avocat

Administrația revistei roagă pe d-nii abonați în întârziere a-i trimite costul abonamentului rămas neachitat.